

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЕВЛАШТАУСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422075, Республика Татарстан, Сабинский район,
с.Евлаштау, ул. Ш.Бариева, д.23
тел. (84362) 46-8-49

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯВЛАШТАУ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422075, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Явлаштау авылы, Ш.Бариев ур.ы, 23 йорт
тел. (84362) 46-8-49

e-mail: Evlash.Sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
27.01.2023г.

КАРАР
№ 3

Явлаштау авыл җирлегенең муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү Тәртибен раслау турында, һәм Явлаштау авыл җирлеге муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Тәртибен раслау

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 һәм 17 статьялары, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Явлаштау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Явлаштау авыл җирлеге бюджеты чыгымнарының нәтижәләлеген һәм социаль-икътисадый үсеш бурычларын хәл итүнең нәтижәләлеген арттыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл җирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Явлаштау авыл җирлегенең муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү Тәртибен расларга (1 нче кушымта).
2. Явлаштау авыл җирлеге муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Тәртибен расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукий мәғлүматлар турындагы рәсми порталында мәғлүмати-телекоммуникацион "Интернет" челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл җирлеге рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/evlashtay> адресы буенча урнаштырырга.

5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Явлаштау авыл җирлеге башлыгы

Р.Х.Нуриев

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл җирлеге Башкарма комитетының 2023 елның 27 гыйнварында 1 номерлы карарына 1 нче кушымта

Явлаштау авыл җирлегенең муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү

ТӘРТИБЕ

Өлеге Тәртип Явлаштау авыл җирлегенең муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм контрольдә тоту кагыйдәләрен (алга таба – муниципаль берәмлек, Тәртип) билгели.

1. Төп төшенчәләр һәм терминнар

1.1. Бу Тәртиптә түбәндәге төшенчәләр һәм терминнар кулланыла:

- муниципаль берәмлекнең муниципаль программасы (алга таба - муниципаль программа) - тиешле чорга эшчәнлекнең билгеләнгән өлкәләрендә муниципаль сәясәтнең өстенлекләренә һәм максатларына ирешүне тәэмин итә торган бурычлар, үтәү сроклары, башкаручылар һәм ресурслар буенча үзара бәйләнгән планлаштырыла торган чаралар комплексын һәм муниципаль сәясәт инструментларын үз эченә алган стратегик планлаштыру документи;

- муниципаль программа үз эченә тиешле структур элементларны үз эченә алган ярдәмче программаларны ала:

- 1) төп чаралар,
- 2) Ведомствоның максатчан программалары,
- 3) Муниципаль проектлар,
- 4) чаралар,

5) муниципаль проектларның аерым чаралары, (шул исәптән халыкның аерым төркемнәренең ихтыяжларын исәпкә алучы, кирәк булганда);

- ярдәмче программа - муниципаль программаның состав өлеше ул аерым максатларга ирешүгә һәм муниципаль программа кысаларында аерым бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар (проектлар) комплексы;

- максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) - муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышын, муниципаль программада каралган максатларга ирешү һәм бурычларны хәл итү күрсәткечләре;

- муниципаль программаның нәтижәлелеге - муниципаль программаны муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешен тормышка ашыру нәтижәләренә өлеше.

1.2. Муниципаль программаны эшләү һәм тормышка ашыру җаваплы башкаручы, башкаручылар һәм муниципаль программада катнашучылар тарафыннан башкарыла.

1.3. Муниципаль программаның җаваплы башкаручысы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- муниципаль программаны эшләү;

- муниципаль программа структурасын формалаштыру, муниципаль программада катнашучылар һәм башкаручылар исемлеге;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруны оештыру, шул исәптән гамәлгә ашыру нәтижәләрен мониторинглау;

- муниципаль программага үзгәрешләр проектларын әзерләү һәм инициатива күрсәтү;

- муниципаль программада катнашучылардан һәм башкаручылардан кирәкле мәгълүмат һәм белешмәләр сорау;

- муниципаль программаның нәтижәлелегенә бәя биру;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерли.

1.4. Муниципаль программаның җаваплы башкаручысы йөкләмәсе буенча муниципаль программаны (подпрограмманың, аерым структур элементларның) эшләүче булып муниципаль программаны башкаручылар һәм (яисә) әлеге өлкәдә эшчәнлекләрен гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләр чыгыш ясыя ала.

1.5. Муниципаль программаны башкаручылар – Явлаштау авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба-Башкарма комитет), башка җирле үзидарә органнары, муниципаль программаны, ярдәмче программаны яки ярдәмче программаның аерым структур элементларын эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен җаваплы муниципаль учреждениеләр.

1.6. Муниципаль программада катнашучылар - Явлаштау авыл җирлеге башкарма комитеты, җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, хокуклары муниципаль программаның бер яки берничә структур элементын гамәлгә ашыруда катнашучы, үз компетенциясе кысаларында муниципаль программаның бер яки берничә структур элементын гамәлгә ашыруда катнашучы юридик һәм физик затлар.

2. Гомуни нигезләмәләр

2.1. Муниципаль программалар федераль, региональ һәм муниципаль норматив хокукый актлар нигезләмәләреннән, Башкарма комитет карарларыннан, муниципаль берәмлек башлығының карарларыннан, муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары карарларыннан чыгып эшләнә.

Муниципаль программаларны формалаштырганда милли проектларның, федераль проектларның максатлары һәм бурычлары исәпкә алына, тиешле өлкөләрдә гамәлгә ашырыла торган милли проектларның, региональ проектларның состав өлеше булып тора.

2.2. Муниципаль программаларга Явлаштау авыл жирлегенә (алга таба - муниципаль берәмлек бюджеты, жирлек бюджеты) бюджетыннан тулысынча яки өлешчә финанслана торган программалар керә.

2.3. Муниципаль программаны ярдәмчә программаларга һәм подпрограммаларның структур элементларына бүлү максатларга һәм хәл ителә торган бурычларның күләменнән һәм катлаулылыгыннан, шулай ук аларны тормышка ашыруны рациональ оештыру принцибыннан чыгып башкарыла.

2.4. Муниципаль программалар чаралары ведомство максатчан программаларын да кертеп, озак сроклы максатчан программалар чараларын кабатлый алмый.

Аерым очракларда муниципаль программалар берничә муниципаль программаны һәм (яки) ведомство максатчан программаларын берләштерү юлы белән формалаштырылырга мөмкин, шулай ук ведомство максатчан программаларыннан яки башка муниципаль программаларның ярдәмчә программаларына үзгәртелә.

2.5. Муниципаль программаларның максатларын, бурычларын һәм төп чараларын, шулай ук аларның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) формалаштырганда финанслауның тиешле чыганаclarы, шул исәптән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, бюджеттан тыш чыганаclar, шулай ук муниципаль программа нәтижеләренә ирешүгә йогынты ясый торган башка инструментлар күләмнәре исәпкә алына.

2.6. Муниципаль программалар Башкарма комитет карары белән раслана.

Муниципаль программаның ярдәмчә программаларына һәм структур элементларына үзгәрешләр кертү муниципаль программага үзгәрешләр кертү юлы белән башкарыла.

2.7. Муниципаль программаны раслау (муниципаль программага үзгәрешләр кертү) турындагы Башкарма комитет карары Явлаштау авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

3. Муниципаль программаларны эшләү өчен нигезләр

3.1. Муниципаль программаларны эшләү өчен нигез булып тора:

а) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсешенең өстенлекләре һәм төп юнәлешләре белән билгеләнгән максатлар һәм бурычлар булу;

б) җирлек үсешенең проблемалы мәсьәләләре булу;

в) федераль, региональ һәм (яки) муниципаль дәрәжәдәге хокукий актларда шундый ук программалар эшләү һәм кабул итү турында таләпләр (тәкъдимнәр) булу, шул исәптән, тиешле муниципаль программа булу Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар биру шарты булса.

Программаны эшләү инициаторы Башкарма комитет булмаган очрақларда, муниципаль программаны (ярдәмче программа, ярдәмче программаның структур элементы, муниципаль проекты) эшләү (үзгәртү) буенча тәкъдимнәр Башкарма комитетка гамәлдәге документ әйләнеше кагыйдәләре нигезендә жиберелә.

4. Программалар эшләү

4.1. Муниципаль программалар проектларын эшләү инициаторлары Явлаштау авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет), Явлаштау авыл җирлеге башлыгы (алга таба – Башлык) булырга мөмкин.

4.2. Федераль һәм (яки) региональ хокукий актларда муниципаль программаны эшләү турында таләпләр булганда, муниципаль программа проектын эшләү (муниципаль программага үзгәрешләр керту) турындагы карарны Башлык кабул итә.

4.3. Муниципаль программа үз эченә ала:

- муниципаль программа паспорты;

- ярдәмче программаларның паспортлары;

- муниципаль программаның структур элементлары исемлеге һәм характеристикалары, аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм көтелгән нәтижеләрне, шулай ук ярдәмче программаның һәм тулаем муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре һәм нәтижеләре белән бәйләнеш турында белешмәләрен күрсәтеп;

- кирәкле муниципаль актларның исемнәрен һәм кабул итү вакытларын күрсәтеп, муниципаль программаның максатына һәм (яисә) көтелгән нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерелгән хокукий җайга салуның төп чаралары;

- муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренең (индикаторларының) пландагы күрсәткечләре ярдәмче программалар, ярдәмче программаның структур элементлары һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыру еллары буенча бүлгәндә;

- муниципаль Программаны финанс белән тәзмин итү турында белешмәләр, ярдәмче программаларның структур элементлары, гамәлгә ашыру еллары һәм муниципаль программаны финанслау чыганақлары буенча;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру буенча чаралар исемлеге;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап;

- өстәмә һәм нигезләү материаллары (муниципаль программаның җаваплы башкаручысы карары буенча).

4.4. Муниципаль программа паспортында түбәндәге бүлекләр булырга тиеш:

- 1) Муниципаль программаның исеме;
  - 2) Муниципаль программаның жаваплы башкаручысы;
  - 3) Муниципаль программаны башкаручылары;
  - 4) Муниципаль программада катнашучылар;
  - 5) Муниципаль программаның максатлары;
  - 6) Муниципаль программаның бурычлары;
  - 7) Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) ;
  - 8) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары;
  - 9) Муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итү;
  - 10) Муниципаль программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре;
  - 11) Муниципаль программаның ярдәмче программалары исемлеге, шул исәптән төп чаралар, ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар;
  - 12) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында сатып алына торган (булдырыла торган) муниципаль милек исемлеге;
  - 13) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру процессында күрсәтелә торган (башкарыла торган) муниципаль хезмәтләр һәм эшләр исемлеге.
- 4.5. Муниципаль программа үзенчәлекләрен исәпкә алып, жаваплы башкаручы карары буенча, муниципаль программа паспортының тиешле бүлекләре таблицادا чагылырга мөмкин.

4.6. Муниципаль программаның ярдәмче программасы паспорты муниципаль программа паспортына охшаш формалаштырыла, шул ук вакытта «Муниципаль программаның ярдәмче программалары исемлеге, шул исәптән төп чаралар, ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар» бүлеген «Ярдәмче программаның төп чаралары, шул исәптән ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар исемлеге» бүлеген белән алмаштырыла.

4.7. Исем муниципаль программаның максатларына мөмкин кадәр туры килергә тиеш.

4.8. Муниципаль программаның максатлары һәм бурычлары жирлекнең социаль - икътисади үсешенә төп юнәлешләренә туры килергә тиеш.

Муниципаль программа максатларына куела торган таләпләр:

- үзенчәлек (максатлар муниципаль заказчылар, башкаручылар һәм муниципаль программа чараларында катнашучылар компетенцияләренә туры килергә тиеш);

- ирешү (максатларга ирешеп була);

- үлчәнеш (максатларга ирешү нәтижәләрен санлы бәяләү мөмкинлеге булырга тиеш);

- вакыт билгеләмәсе (максатка ирешү вакыты билгеләнергә һәм аңа ирешү этаплары билгеләнергә тиеш).

4.9. Муниципаль программага финанслауның башка чыганаclarын, жирлек бюджетыннан тыш, аларны документаль раслаганда гына кертәргә мөмкин (федераль һәм региональ дәүләт һәм башка максатчан программалар паспортлары, тиешле бюджетлар турындагы законнар һәм карарлар, имзаланган килешүләр, килешүләр, гарантия хатлары).

4.10. Муниципаль программага үзгәрешләр кертү вәкиллеке органның муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү турындагы карар проектын өзерләү өчен нигез булып тора.

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Явлаштау авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

Агымдагы финанс елында муниципаль берәмлек бюджеты үтәлеше барышында муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү күрсәткечләре муниципаль программа составында расланган күрсәткечләрдән, бюджет турында карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүне жайга сала торган Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актлары нигезендә каралган чикләрдә һәм нигезләрдә аерылып торырга мөмкин.

4.11. Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) аны гамәлгә ашыру этаптарын, бурычларны хәл итү һәм максатларга ирешү этаптарын, шулай ук:

а) муниципаль программаны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән конкрет өлкә үсеше үзгәрешләре, проблемаларны һәм төп бурычларны чагылдырырга;

б) санлы мәгънәгә ия булу;

в) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның төп бурычларын һәм этаптарын хәл итүгә турыдан-туры бәйлә;

г) муниципаль йөкләмәнең төп параметрларын күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләренң сыйфаты һәм күләме (башкарыла торган эшләр) өлешендә чагылдырырга.

4.12. Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) исемлегенә түбәндәге шартларның берсен канәгатьләндерә торган күрсәткечләр кертелергә тиеш:

а) Россия Федерациясе законнарында, региональ законнарда билгеләнгән, халыкара оешмалар кабул иткән методикалар буенча исәпләнә;

б) дәүләт (федераль, региональ) статистик күзәтү мәгълүматлары нигезендә, шул исәптән жирлек территориясендә билгеләнә яки ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында ачык булган яки җаваплы башкаручыга һәм муниципаль программа башкаручыларына үтәле булган мәгълүмат мониторингы нигезендә билгеләнергә мөмкин;

в) Башкарма комитет тарафыннан расланган, муниципаль программага өстәмә һәм нигезләү материалларында китерелгән методикалар буенча исәп-хисап ясала.

4.13. Максатчан күрсәткечләренә (индикаторларны) исәпләү методикасы күзәтелә торган күренешләренә, объектларны, процессларны яки аларның үзлекләрен (шул исәптән үлчәү берәмлекләренәң бердәмлеген һәм исәп-хисапларның вакыт аралыгын) чагылдыручы күрсәткечләренң чагыштырылышын тәэмин итәргә тиеш.

4.14. Муниципаль программаның җаваплы башкаручысы муниципаль программа проектын һәм муниципаль программаны башкаручылар тарафыннан раслау өчен муниципаль программаны раслау турында Башкарма комитет карары проектын тәкъдим итә.

5. Муниципаль программаны тормышка ашыру белән идарә итү

5.1. Чираттагы финанс елыннан башлап финанслау каралган муниципаль программалар чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирлек бюджеты турында карар проектын керткән көнгә кадәр бер айдан да соңга калмыйча, вәкилләклә органда расланьрга тиеш.

5.2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме жирлек бюджетының ведомство структурасы составында чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнар структурасы составында жирлек бюджеты турындагы вәкилләклә орган карары белән раслана.

5.3. Муниципаль программа нәтижеләренә ирешү максатларында җаваплы башкаручы:

- муниципаль программада катнашучылар һәм башкаручылар эшчәнлеген тормышка ашыру һәм координацияләү белән оператив идарә итүне тәэмин итә;
- муниципаль программа чараларын үтәү срокларының үтәлешен һәм сыйфатын ағымдагы контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;
- әлеге Тәртипнең 7 бүлегә нигезендә муниципаль программаны тормышка ашыруның барышы турында хисап әзерли һәм бухгалтериягә тапшыра;
- муниципаль программа нәтижеләренә ирешмәү куркынычын бәяли һәм мондый куркынычларны киметү (бетерү) буенча тәкъдимнәр әзерли;
- муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерли.

5.4. Муниципаль программада катнашучылар һәм башкаручылар:

- сатып алулар өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәклә товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыралар;
- үз компетенциясе чикләрендә муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисапны билгеләнгән срокларда әзерлиләр һәм җаваплы башкаручыга тапшыралар;
- җаваплы башкаручыга нәтижеләргә ирешмәү куркынычы һәм муниципаль программага үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр әзерлиләр һәм җибәрәләр.

5.5. Муниципаль программаның нәтижеләлеген бәяләү Явлаштау авыл жирлегә муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижеләлеген бәяләү Тәртибе нигезендә җаваплы башкаручы тарафыннан башкарыла.

6. Муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү, туктату тәртибе

6.1. Муниципаль программага үзгәрешләр кертеләргә мөмкин:

- жирлек бюджеты параметрларын үзгәртү, бюджеттан тыш чыганақлардан көтелә торган керемнәр;

- ярдәмче программаны (муниципаль программаның структур элементларын) кертү (төшереп калдыру) кирәклегенә;

- муниципаль программаны, ярдәмче программаны яки муниципаль программаның аерым структур элементларын гамәлгә ашыру срокларын үзгәртү зарурилыгы.

Муниципаль программага үзгәрешләр кертү өлегенә Тәртипнең 2-4 бүлекләре таләпләренә нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында Башкарма комитет карарлары проектларын җаваплы башкаручы эзерли.

6.3. Муниципаль программага үзгәрешләр керткәндә түбәндәге параметрларны үзгәртү рәхсәт ителми:

- программаның максатлары һәм бурычлары;

- хисап һәм аннан алдагы чорлардагы программаны финанслау күләмнәре, максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) һәм гамәлгә ашыру нәтиҗәләре;

- чараларны тормышка ашыру өчен инде расланган күләмнәрдән тыш өстәмә бюджет ассигнованиеләре бүлеп бирү таләп ителмәгән очраклардан тыш, аларны тормышка ашыруга бюджет ассигнованиеләрен (яки бюджеттан тыш чыганаclarны) бүлеп бирмичә чаралар кертү.

6.4. Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программаның ярдәмче программалары, структур элементлары арасында бүлеп бирү бары тик рәхсәт ителә:

- ағымдагы финанс елына һәм план чорына каралган бюджет ассигнованиеләре күләмнәре чикләрендә;

- әгәр күрсәтелгән бүлеп бирү муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренә (индикаторларының) пландагы күрсәткечләре начарлануга, шулай ук төп чараларны, муниципаль проектларны, муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру срокларын сизелерлек арттыруга китермәсә;

- муниципаль программада катнашучылар һәм башкаручылар белән килештереп, аларның компетенциясе чикләрендә, һәм Башкарма комитет тарафыннан.

6.5. Муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап эзерләгәндә катнашучылар, башкаручылар һәм муниципаль программаны җаваплы башкаручы тарафыннан исәпкә алына.

6.6. Муниципаль программа түбәндәге очракларда туктатылырга мөмкин:

- муниципаль программа максатларына ирешү;

- муниципаль программаның максатларына ирешә алмау, шул исәптән форс-мажор шартлары барлыкка килү сәбәпле;

- билгеләнгән максатларга һәм бурычларга туры килә торган яңа муниципаль программаны кабул итү, шул исәптән бер муниципаль программа чараларын икенчесенә яисә муниципаль программаларны берләштерү юлы белән.

7. Программаны тормышка ашырганда контроль һәм хисаплылык

7.1. Явлаштау авыл жирлегенең муниципаль программалары үтелешен Башкарма комитет контрольдә тотат.

7.2. Муниципаль программаны тормышка ашыру һәм муниципаль программаны тормышка ашыру нәтижелелегенең сан һәм сыйфат күрсәткечләренә ирешү өчен җаваплы башкаручы җаваплы.

7.3. Муниципаль программаны тормышка ашыру мониторингын тәэмин итү максатыннан муниципаль программаны җаваплы башкаручы хисап кварталыннан соң килүче айның 25 числосыннан да соңга калмыйча Башкарма комитет бухгалтериясенә муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап жиберә, анда түбәндәге мөһлүмәт булырга тиеш:

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру буенча чаралар исемлеген үтәү турында, чараларның исемлеген, аларны үткәру срокларын, җаваплы затларны, ирешелгән нәтижеләрне, хисап датасына максатчан күрсәткечләрнең (индикаторларның) факттагы күрсәткечләрен, шулай ук хисап чорында билгеләнгән срокларда нәтижеләргә ирешелмәү сәбәпләре булган очракта һәм хисап чорында план үтәлмәү куркынычларын бәяләү нәтижеләрен күрсәтеп;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүнең факттагы күләме турында, ярдәмче программаларның структур элементлары, муниципаль программаны финанслау нәтижеләре һәм чыганаclarы буенча бүленеп;

- муниципаль программа чараларын тормышка ашыруның барышы, муниципаль программа чараларын тормышка ашыруның нәтижеләренәң жирлекнең хисап чорында социаль-икътисадый үсешенә йогынтысын нигезләү турында аналитик язма.

7.4. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы еллык хисап Башкарма комитет бухгалтериясенә түбәндәге срокларда тапшырыла:

- беренчел-отчет артыннан баручы елның 15 февраленнән дә соңга калмыйча;

- аныкланган - хисап артыннан баручы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча.

7.5. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы еллык хисапта булырга тиеш:

- а) хисап чорында ирешелгән нәтижеләрнең тасвирламасы;

- б) муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренә (индикаторларына) ирешү турында белешмәләр;

- в) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның планы (план-графигы) нигезендә билгеләнгән срокларда үтәлгән һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) контроль вакыйгалар исемлеге;

- г) билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;

д) муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау, шулай ук муниципаль программа нәтижәләренә ирешелмәү куркынычларын бәяләү;

е) жирик бюджетының бюджет ассигнованиеләрен, муниципаль программа чараларын үтәүгә бюджеттан тыш акчаларны куллану турында мәгълүматлар;

ж) җаваплы башкаручы тарафыннан муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат;

з) муниципаль программаның нәтижәләлепеген бәяләү;

и) муниципаль программаны тормышка ашыруга идарә итү формаларын һәм ысулларын үзгәртү, финанслауны кыскарту (арттыру) һәм (яки) аңа төзәтмәләр кертү, аерым чараларны яки тулаем муниципаль программаны вакытыннан алда туктату турында тәкъдимнәр.

7.5. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап бирү сроклары җаваплы башкаручыга һәм муниципаль программада катнашучыларга муниципаль программа текстында билгеләнә.

8. Программаларны тормышка ашыру өчен җаваплылык

8.1. Җаваплы башкаручы һәм муниципаль программаларны башкаручылар аларны гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашыру өчен җаваплы.

8.2. Муниципаль программаларда катнашучылар-муниципаль программа чараларын тормышка ашыруга каралган акчаларны алучылар, гамәлдәге законнар нигезендә, бюджет акчаларын максатчан кулланмау өчен җаваплы.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Явлаштау авыл җирлеге Башкарма комитетының 2023 елның 27 гыйнварында 1 номерлы карарына 2 нче кушымта

Явлаштау авыл җирлеге муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль программаның нәтижәләлеген бәяләү аны эшләү этабында, шулай ук хисап чорында муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисапны карау йомгаклары буенча җаваплы башкаручы тарафыннан үткәрелә.

1.2. Муниципаль программаның нәтижәләлеген бәяләү максатларында хисап чоры итеп финанс елы таныла.

1.3. Муниципаль программаның планлаштырылган нәтижәләлеген бәяләү аны гамәлгә ашыруның бөтен чорына гамәлгә ашырыла.

1.4. Социаль һәм икътисадый нәтижәләлек критерийлары сыйфатында муниципаль программаның җирлекнең социаль һәм икътисадый үсешенә планлаштырылган өлеше бәяленә.

1.5. Планлаштырылган нәтижәләргә ирешү дәрәжәсен ачыклау максатыннан, ирешелгән нәтижәләр аларның планлы кыйммәтләре белән абсолют һәм чагыштырма тайпылышлар формалашу белән туры килә.

Тайпылышлар булган очракта (уңай һәм тискәре - 10 проценттан артык) һәр юнәлеш буенча муниципаль программа нәтижәләренә йогынты ясаучы факторларга анализ үткәрелә.

Муниципаль программаны тормышка ашыру нәтижәләренә йогынты ясаучы факторлар эчке (формалаша һәм җирлек дәрәжәсендә муниципаль программада катнашучылар, җирле үзидарә органнары тарафыннан идарә ителә) һәм тышкы факторларга бүленә.

Факторларның һәр төркеме өчен, эчке һәм тышкы, аларның индексациянең гадәти (фаразланган) кыйммәтләрдән тайпылуына йогынтысы бәяленә.

1.6. Фактор анализы нәтижәләре буенча муниципаль программаны, чараларны, бурычларны, максатчан күрсәткечләрнең (индикаторларның) санлы күрсәткечләрен гамәлгә ашыру планнары (план-графиклары) үзгәрешләре, шулай

ук чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль программаны финанслау күләмнәренәң үзгәрүе нигезләне.

1.7. Муниципаль программаны җаваплы башкаручы тарафыннан муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге бәяләү нәтижәләре буенча чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) җирлек бюджеты турында карар проектын керткән көнгә кадәр 15 эш көненнән дә соңга калмыйча Советка финанслауны кыскарту (арттыру) һәм (яки) төзәтмәләр кертү, тулаем муниципаль программаны, ярдәмче программаны яисә аерым структур элементларны вақытыннан алда туктату турында тәкъдим Башкарма комитет бухгалтериясенә җибәрелергә мөмкин муниципаль программа ярдәмче программалары.

Күрсәтелгән тәкъдимне яклар тарафыннан аларны туктату турында килешү (шартнамәләр, килешүләр) булганда җибәргән очракта, чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль бюджет турында карар проектында җирлек бюджетының чыгым йөкләмәләре барлыкка килүгә сәбәп булмаган суд карарлары үтәлмәгән очракта, күрсәтелгән йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре ничшиксез каралырга тиеш.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның нәтижәләлеге бәяләү критерийлары

2.1. Муниципаль программаның нәтижәләлеге критерийлары булып тора:

- муниципаль программаның җирлекнең социаль-иқтисади үсеш өстенлекләре системасына туры килүе (К 1);
- муниципаль программада хәл итү шарты программа методын куллану булган бурычлар булу (К 2);
- муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) һәм нәтижәләлек индикаторларын эшләү дәрәжәсе (К 3);
- муниципаль программаны финанс белән тәэмин итү дәрәжәсе һәм аның структур параметрлары (К 4);
- муниципаль программаның үтәлешен контрольдә тотуны һәм идарә итүне оештыру (К 5).

2.2. Муниципаль программаның нәтижәләлек критерийларының әһәмияте балларда исәпләнә.

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ
НӘТИЖӘЛӘЛЕГЕН БӘЯЛӘУ СИСТЕМАСЫ

Критерий	Критерийның исеме	Критерийның эчтөлөгө	Баллар
К1	Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше приоритетлары системасына туры килү	1. Проблема муниципаль дәрәжәдәгә норматив хокукий актлар белән жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең хәл ителә торган, шул исәптән программа методлары белән хәл ителә торган һәм гамәлдә булган яки эшләнә торган бер яки берничә федераль, региональ һәм муниципаль программаларның проблемалы өлкәсенә туры килә	10
		2. Проблема муниципаль дәрәжәдәгә норматив хокукий актлар белән жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле бурычларына кертелмәгән, әмма әһәмияте (10 һәм аннан да күбрәк) регион буенча уртача яки уртача күрсәткечләрдән начарлану ягына һәм (яки) уңайсыз динамикага ия булган күрсәткечләр белән характерлана	5
		3. Проблема муниципаль дәрәжәдәгә норматив хокукий актлар белән жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле бурычларына кертелмәгән һәм программа документларының материаллары уңайсыз тенденцияләр турында бер генә нәтижә ясарга мөмкинлек бирми	0
К2	Программаның хәл итү шарты булып программа методын куллану торган бурычларны программага кую	1. Муниципаль программаларны эшләү турында таләпләр (тәкъдимнәр) билгеләнгән Россия Федерациясә бюджет системасының башка дәрәжәдәгә бюджетара трансфертын бирү турында федераль һәм (яисә) региональ программаларның шундый ук максатчан юнәлештәгә булуы	10

		<p>2.Программа документи критерийга туры килә, әмма чаралар исемлегендә жаваплы башкаручының, башкаручыларның һәм аның карамагындагы учреждениеләрнең административ-хужалык эшчәнлеген характерлаучы күрсәткечләр (шул исәптән Финанслар) шактый күләм (10 һәм аннан күбрәк процент) тәшкил итә.</p> <p>Муниципаль программа чараларының бер өлеше башка муниципаль программалар чараларының кабатлану билгеләре бар</p>	5
		<p>3.Программа документлары критерийга туры килми.</p> <p>Программа документында жирле үзидарә органнары эшчәнлеген финанс белән тәэмин итүгә чыгымнар каралган</p>	0
КЗ	Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) һәм нәтижелелек индикаторларын эшкәртү дәрәжәсе	<p>1. Программада билгеләнгән таләпләргә туры килә торган муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижелелек Индикаторлары булу, программаны гамәлгә ашыру еллары буенча күрсәткечләр динамикасы турында мәгълүмат булу. Статистик күзәтү мәгълүматлары булмаган очракта күрсәткечләрнең кыйммәтләрен исәпләү һәм бәяләү методикасы эшләнде</p>	10
		<p>2. Программада муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижелелек индикаторлары бар. Программада</p>	5

		күрсәтелгән күрсәткечләрнең кыйммәтләрен исәпләү һәм бәяләү методикалары юк	
		3. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижәлелек индикаторлары юк	0
K4	Муниципаль программаны финанс белән тәэмин итү дәрәжәсе һәм аның структур параметрлары	1. Муниципаль программаны финанслау барлык чыганақлардан (фактта) исәп-хисап әһәмиятеннән 80 проценттан артык тәэмин ителгән	10
		2. Муниципаль программаны барлык чыганақлардан финанслау 50 проценттан алып 80 процентка кадәр тәэмин ителгән	5
		3. Муниципаль программаны финанслау барлык чыганақлардан (фактта) исәп-хисап әһәмиятеннән 50 проценттан да кимрәк тәэмин ителгән	0
K5	Муниципаль программаның үтәләшен контрольдә тотуны һәм идарә итүне оештыру	1. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисаплар билгеләнгән таләпләргә һәм күрсәтмәләргә тулысынча туры килә	10
		2. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисапта тулы күләмдә мөгълүмат юк, бу программаны гамәлгә ашыру барышына объектив бәя бирүне кыенлаштыра	5
		3. Программаны тормышка ашыруның барышы турындагы хисап билгеләнгән таләпләргә һәм күрсәтмәләргә туры килми һәм әшкәртеләргә тиеш	0

2.3. Муниципаль программаның (К) нәтижелелеген бәяләүнең йомгаклау күрсәткече критерийлар буенча алынган бәяләр нигезендә формула буенча исәпләнә: $K = K1 + K2 + K3 + K4 + K5$.

2.4. Муниципаль программаның нәтижелелеген бәяләүнең йомгаклау күрсәткеченең әһәмияте түбәндәге шкалада бәяләнә:

К интеграль күрсәткечнең гомуми әһәмияте	Программаның сыйфат характеристикасы
45-50 балл	Нәтижәле
35-45 балл	Житәрлек нәтижәле, ләкин яңартуны таләп итә
25-35 балл	Аз нәтижәле, шактый эш башкаруны таләп итә
25 баллдан да азрак	Нәтижәсез, туктатылырга тиеш